

A Pécsi Ítéltábla a dr. Schvertfögel és Társa Ügyvédi Iroda által képviselt **felperes neve** (címe) felperesnek - a dr. Gulyás Adrienü gyvéd által képviselt **alperes neve** (címe) alperes ellen - szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Szekszárdi Törvényszék 2012. április 24. napján kelt 17.G.40.039/2011/18. számú ítélete ellen a felperes részéről 19. szám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

Ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt az alperesnek 190.500,- (egyszázkilencvenezer-ötszáz) forint másodfokú perköltséget, valamint az államnak az állami adóhatóság külön felhívására 480.000,- (négy száznyolcvanezer) forint feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I nd o k o l á s

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével a felperes szerződés érvénytelenségének megállapítása és eredeti állapot helyreállítása iránt előterjesztett keresetét mind a színleltségre, mind a jogellenes fenyegetésre alapítottnak elutasította, és alaptalannak találta a szerződésszegéssel okozott kár megtérítése iránti keresetet is. Tényként az alábbiakat állapította meg:

Az alperes korábban is adott bérbe a felperesnek raktárhelyiséget csomagolóanyag tárolására, 2010. január 29-én kerültek ismételt üzleti kapcsolatba a felek, amikor is a felperes az általa előállított, fóliázott, szeletelt, füstölt és füstölt főtt szalonna készterméket karton és címke hiányában nem tudta készre csomagolni, és szüksége volt rövid, egyhetes időtartamra egy raktárhelyiségre a termékek tárolására. A felek megállapodása alapján a felperes 2010. január 30-án kezdte meg az áru betárolását, azonban a megállapodástól eltérően nem 30-40 raklapnyi mennyiséget, hanem megközelítőleg 70 raklapnyit szállított be. Az alperes ügyvezetője észlelte, hogy nem a megállapodás szerinti mennyiségű, és a raktár

profiljának megfelelő fajtájú árut raktározott be a felperes, amit szóvá tett R. Zs.-nak, és R.F.-nek, utóbbival közölve, hogy a szabálytalan betárolás miatt bejelentést tesz-nél. 2010. február 3-án reggel a felperesi ügyvezető irodájában tárgyaltak a peres felek ügyvezetői a felperes alkalmazottja, R.Zs. jelenlétében. A tárgyalások folyamán felmerült, hogy az alperes a felperessel korábban kötött üzletből is veszteséggel került ki, mert egy felperesi beruházás kapcsán több millió forint vállalkozói díjat nem kapott meg egy generálkivitelezőtől, illetve egy alkalommal közvetlenül a felperesnek végzett munkák során a felperes tulajdonosa alkudta le a vállalkozói díjat 1.500.000,- forinttal, most pedig a felperes ismételen nem szerződésszerű magatartást tanúsít. A felperesi ügyvezető ekkor 6.000.000,- forintot ajánlott fel az alperesnek, ha a szalonna tárolására vonatkozó bejelentést a hatóságoknak nem tesz, ebből 2.000.000,- forintot ÁFÁ-val emelten aznap délből átutalt az alperesnek, erről a felperesi ügyvezető készített egy vállalkozási szerződést, a fennmaradó 4.000.000,- forintról pedig tartozáselismerő nyilatkozatot tett, melyet az alperes felkérésére G.-né ügyvéd szerkesztett meg. Az ügyvéd irodájában aznap délután került az okirat aláírására. A felperes a nap folyamán megkezdte a betárolt áru elszállítását az alperesi és aznap estére be is fejezte. Egy héttel később a felperesi ügyvezető feljelentést tett, és megtámadta a megállapodásokat jogellenes fenyegetésre hivatkozva. Az alperesi ügyvezetőt a Városi Bíróság az önbíráskodás büntette alól jogerősen felmentette.

Az elsőfokú bíróság a megállapított tényállásból azt a jogi következtetést vonta le, hogy megkötött vállalkozási szerződés valóban színlelt, az egy korábbi, 2007. évi vállalkozási szerződésből eredő, elszámolással kapcsolatos megállapodást leplez, és a szerződő felek akarata a leplezett szerződés megkötésére irányult, a tartozáselismerő nyilatkozat pedig egy harmadik személy (generálkivitelező) tartozásának elvállalása irányult, ezzel a tartalommal valós szándékot tükröz, így színleltség okán sem a vállalkozási szerződés, sem a tartozáselismerés nem érvénytelen.

A jogellenes fenyegetés körében azt állapította meg, hogy a felperes bizonyítani nem tudta, hogy a felperes a szerződéseket azért írta alá, mert az alperes azzal fenyegette meg, hogy ÁNTSZ felé feljelentést tesz, ha a korábbi vállalkozási jogviszonyból eredő követelését nem elégítik ki. Harmadlagos, szerződésszegéssel okozott kártérítésre vonatkozó kereseti kérelmet szintén alaptalannak találta, mert nem látta bizonyítottnak, hogy a felperes 2010. február 3-át megelőzően az árut el kívánta szállítani a raktárból, és ebben az alperes megakadályozta volna, és ezért a szerződés teljesítésének Ptk.313.§-a szerinti megtagadása miatt kártérítési felelősséggel tartozna.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, és a keresetnek helyt adó döntés meghozatalát. Álláspontja szerint az elsőfokú eljárás során bizonyította, hogy a felperesi ügyvezető az alperes jogellenes fenyegetésének hatására írta alá az okiratokat, az elsőfokú bíróság e körben a bizonyítékok nem megfelelően értékelte. A szerződés színleltségéből eredő, és a szerződésszegéssel okozott kár megtérítése iránti

igényét is fenntartotta.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást kereset elbírálásához szükséges mértékben tisztázta, azt helyesen állapította meg, és a helyesen megállapított tényállásból érdemben helyes jogi következtetést is vont le, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú bíróság egyetért az elsőfokú bíróság szerződés és tartozáselismerő nyilatkozat színlelt ségre alapított érvénytelensége körében kifejtett álláspontjával. A felperesi tartozáselvallás amiatt nem színlelt, hogy abban a felperes harmadik személyt terhelő, de jogi eszközökkel már nem kikényszeríthető tartozás megfizetését vállalta, és egy korábbi jogügyletből eredő - bár valóban színlelt vállalkozási szerződéssel leplezett - igény is rendezhető szerződésben, így a leplezett tartalmú, de valós szerződési akaratot tükröző megállapodás nem érvénytelen.

A szerződés jogellenes fenyegetésre alapított megtámadása körében a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét annyiban pontosítja, hogy a felperes a keresetében a szerződést és a tartozáselismerő nyilatkozatot arra a tényállásra alapítva támadta meg, hogy az alperes azzal fenyegette meg a felperesi ügyvezetőt, hogy addig nem adja ki a raktárában tárolt árut, amíg a felperes meg nem fizet részére 11.000.000,- forintot, e tényre alapította a felperes a büntető feljelentés is. A peres eljárás során - az alperes érdemi ellenkérelmét követően - hivatkozott csak arra a felperes, hogy az alperesi ügyvezető azzal fenyegette meg, hogy felé a bejelenti az áru szabálytalan tárolását.. A másodfokú tárgyaláson a felperesi képviselő - kérdésre - úgy nyilatkozott, hogy az alperes részéről a jogellenes fenyegetés az volt, hogy „nem adja ki az árut, hanem - a nem vitásan szabálytalan tárolás miatt - az.....-t fogja értesíteni, ez pedig a felperesnek az áru esetleges lefoglalása miatt jelentős kárt okozott volna." A Pp. 3. § (2) bekezdése alapján a bíróság a törvény eltérő rendelkezése hiányában a felek által előterjesztett kérelmekhez és jognyilatkozatokhoz kötve van, a fél által előadott kérelmeket, nyilatkozatokat nem alakszerű megjelölésük, hanem tartalmuk szerint veszi figyelembe, ugyanakkor a Pp.215.§-a szerinti keresethez kötöttség általában nem jelent jogcímhez kötöttséget. A szerződés megtámadásán alapuló kereset esetén azonban e jogszabályi rendelkezések speciálisan érvényesülnek, a megtámadási jog határidőhöz kötöttsége folytán a szerződés érvénytelensége csak a megtámadott jogcímen, és csak a megtámadásban közölt ténybeli alapon vizsgálható.

A fentiek tükrében a jelen perben a felperesnek a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján azt a tényállítást kellett bizonyítania, amelyre alapítottan a szerződést

megtámadta, azaz, hogy az alperes azzal fenyegette meg, hogy addig nem adja ki a raktárában tárolt árut, amíg a felperes meg nem fizet részére 11.000.000,- forintot. A felperes azonban e tényállítását - amellet, hogy meg is változtatta - nem bizonyította. Ezzel szemben - az elsőfokú bíróság helyes ténymegállapítása szerint - a felperes tett ajánlatot az alperesnek éppen annak érdekében, hogy a nem vitásan szabálytalan tárolás miatt az alperes ne tegyen bejelentést, ezt az ajánlatot pedig az alperes elfogadta. A felperes - a maga által előidézett - gazdasági kényszerítő körülmények hatására, de azok megfontolásával, tudatosan írta alá a támadott megállapodásokat, ezért e kényszerítő körülmények a jogellenes fenyegetés tényének megállapítására nem adnak alapot. (Legfelsőbb Bíróság Pfv.VIII.21.237/2010/8.).

A megtámadás alapjául szolgáló tényállítást a felperes ügyvezetőjének személyes előadása sem támasztotta alá. A felperesei ügyvezető maga sem vitatta azt, hogy a telefon beszélgetés során, illetve később is, a helyzet rendezése érdekében munkát ajánlott fel az alperesnek, illetve a korábbi vállalkozási szerződésekből eredő tartozások rendezését, azt sem állította következetesen, hogy a felperes el akarta volna szállítani az árut, és ebben az alperes megakadályozta volna. Mindezzel szemben az alperes a peres eljárás során, és a büntetőeljárásban is ugyanazt a nyilatkozatot tette, nevezetesen, hogy ő szőlította fel a felperest, hogy minél előbb vigye el a raktárból a szabálytalanul tárolt árut. Ezen túl a felperes alkalmazottja, R.Zs.tanúvallomásában elismerte azt, hogy az alperessel a megegyezés fontos volt, annyira, hogy amikor a szóbeli tárgyalások során az alperes ügyvezetője megegyezés hiányában el akart távozni, ő kérte, hogy ne menjen, beszéljék meg a dolgot, tehát mindenképp megállapodásra törekedtek. Az alperes érdekkörében meghallgatott tanúk különböző időpontokban tett vallomásaiban meglévő esetleges ellentmondások nem mentik fel a felperest a bizonyítási kötelezettség alól, e tanúvallomás ellentmondásiból nem következik a felperesi megtámadási tényelőadásának bizonyítottsága.

A harmadlagos, szerződésszegéssel okozott kártérítés címén előterjesztett kereseti kérelmet helyes indokok alapján utasított el az elsőfokú bíróság. Az eljárás során a felperes bizonyítani nem tudta, hogy - a megállapodástól eltérően, mely egyhetes tárolást ölelt fel -, korábban kívánta volna az árut elszállítani, és ebben alperes megakadályozta volna. A felperes alkalmazottja, Sz.F. a büntetőeljárás során tett tanúvallomásában is úgy nyilatkozott, hogy neki a R. Zs. volt a főnöke, aki a hét elején arról tájékoztatta, hogy minél előbb el kell hozniuk az árut, mert az alperessel probléma adódott. A peres eljárás során tett vallomásaiban is elismerte azt, hogy a feladata a kitárolás megszervezése volt, amikor a helyszínre érkezett a fuvarszköz már rendelkezésre állt, és megkezdték a rakodást, amit csak délután ellenőrzött a felperesi ügyvezető, és amelyet estére be is befejeztek. Elismerte azt is, hogy a céljuk az volt, hogy minél gyorsabban kipakolják a raktárból az árut. A szállítást 10 órára rendelték meg, korábbi szállítási kísérletet a felperes nem is állított. Szerződésszegő magatartást tehát a felperes nem bizonyított, amellet, hogy a megjelölt kárigénye még elviekben sem az alperes szerződésszegésével, azaz az áru késedelmes kiszolgáltatásával, hanem az alperes szerződésszegéstől - a

kiadás megtagadásától - való eltántorításával állhatott volna okozati összefüggésben, és a jogellenes fenyegetés megállapításához szüksége tényállással egyező tények bizonyítását tette volna szükségesé, melyet a felperes - a fent már részletezettek szerint - nem bizonyított.

A felperesi fellebbezés alaptalan volt, így a másodfokú eljárásban felmerült költségek viselésére a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a felperes köteles, mely költség áll az alperest képviselő ügyvéd munkadíjából, ennek összegét a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és az (5) bekezdés alapján állapította meg. A felperes az eljárás során illetékfeljegyzési jog kedvezményében részesült, így a feljegyzett illeték fizetésére az Itv. 74. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján köteles.

Pécs, 2013. február 27.

. Kovács Ildikó s.k. a tanács elnöke, Dr. Berki Csilla s.k. előadó bíró, Dr. Gyöngyösiné dr. Antók Éva s.k. bíró